VO & MBO

MENUKAART BURGERSCHAP

GASTLESSEN · LESACTIVITEITEN · VOORSTELLINGEN · EXCURSIES

121 ACTIVITEITEN

49 GRATIS

43 MET CJP TE BETALEN

Op het menu

Lesactiviteiten 18
VOORGERECHT · Spellen, lespakketten en escaperooms om zelf te geven

Gratis gastlessen 12
HOOFDGERECHT · Een gast in je klas, zonder kosten

Betaalde gastlessen 14
HOOFDGERECHT · Ervaringsdeskundigen en specialisten

Workshops & projecten 16
CHEF'S MENU · Langere trajecten, debat en actie

Voorstellingen 15
BIJGERECHT · Theater, film en spelshows

Online materiaal & Digitale Spellen 25
BIJGERECHT · Online lessen, clips en digitale spellen

Excursies 21
DESSERT · Op pad door Nederland

Haal de wereld de klas in. Kies een gang, check het thema en klik op een titel om direct naar de aanbieder te gaan. Links en prijzen gecontroleerd op 23 november 2026.

Zo lees je de kaart

Gouden zegel
Bekende, betrouwbare non-profit of publieke organisatie.

Betalen met CJP
Te betalen met het CJP-schoolbudget.

€0
Helemaal gratis.

Doelgroep
Voor wie het bedoeld is.

Vier thema's burgerschap

VRIJHEID & GELIJKHEID
Mag iedereen zijn wie hij is?

INDIVIDU & GROEP
Hoor ik erbij, en wat doe ik als het misgaat?

MAATSCHAPPIJVRAAGSTUKKEN
Hoe kijken we naar de wereld van nu?

MACHT & BESLUITVORMING
Wie beslist er eigenlijk?

Uit de nieuwe kwalificatie-eisen burgerschap mbo, ook bruikbaar voor de vo-kerndoelen. Elk item staat bij het thema waar het het sterkst op aansluit.

Een kadootje van Mevrouw Brilman · Kundig Onderwijs

VOORGERECHT

Lesactiviteiten

18 ACTIVITEITEN 10 GRATIS ZELF TE GEVEN

Gratis €0

Paarse Vrijdag €0
Gratis pakketten van de GSA met kant-en-klare lessen over seksuele en genderdiversiteit en jezelf kunnen zijn.

VRIJHEID & GELIJKHEID VO MBO

COC & GSA Netwerk · Paarse Vrijdag: 2e vrijdag van december

Recht om te vluchten €0
Lespakket over vluchtelingen aan de hand van persoonlijke verhalen.

VRIJHEID & GELIJKHEID VO MBO Amnesty International · Download

Situatiekaarten Vooroordelen €0
Leerlingen rangschikken situaties: welke vorm van discriminatie vind je erg, en welke niet? Veilig startpunt voor gesprek.

VRIJHEID & GELIJKHEID VO MBO Anne Frank Huis · Download · 1 lesuur

Stories that Move €0
Online toolbox tegen discriminatie, gebouwd op echte verhalen van jongeren uit heel Europa.

VRIJHEID & GELIJKHEID VO MBO Anne Frank Huis · Online · meerdere lessen

Hero of Humanity €0
Online dilemmaspel: wat doe jij als hulpverlener bij een ramp of in een conflict?

INDIVIDU & GROEP VO MBO Rode Kruis · Online lesmateriaal · zelf te geven

Lang Leve de Liefde €0
Lesmethode over relaties, grenzen, weerbaarheid en seksualiteit, met lessen voor vo en mbo.

INDIVIDU & GROEP VO MBO

GGD, Rutgers & Soa Aids NL · Lesbrieven en PowerPoints gratis te downloaden

Kennispakket Financiële Educatie €0
Lesmateriaal over budgetteren, achteraf betalen en invloed van anderen op je geldkeuzes.

MAATSCHAPPIJVRAAGSTUKKEN VO MBO

Diversion & Nibud (MoneyWays) · 50 min · gastles: zie MoneyWays

Het Geldverdeelspel €0
Spel waarin de klas als gemeenteraad keuzes maakt over het verdelen van geld.

MACHT & BESLUITVORMING VO MBO ProDemos · Download

Lespakket (v)mbo Rechtspraak €0
Over scheiding der machten, rechtsgebieden, strafzaken en hoe een rechter tot een uitspraak komt.

MACHT & BESLUITVORMING VO MBO

De Rechtspraak · Download · past goed bij een rechtbankbezoek

Scholierenverkiezingen €0
Leerlingen stemmen zelf bij landelijke verkiezingen en vergelijken hun uitslag met het land.

MACHT & BESLUITVORMING VO MBO ProDemos · Rond elke landelijke verkiezing

TIP!

Om aan te schaffen

Culture Clash ..... op aanvraag
Game over culturen en internationalisering: verbreed je blik op andere landen en gewoontes.

VRIJHEID & GELIJKHEID VO MBO Gamificationers · Digitale game

De Hosselaar ..... op aanvraag
Game in de leefwereld van jongeren: word de nieuwe baas van de stad, en zie wat criminele keuzes kosten.

INDIVIDU & GROEP VO MBO Gamificationers · Digitale game

Operatie Voorhoven ..... vanaf €90 per groep
Kant-en-klare escaperoom in het lokaal over drugscriminaliteit en ondermijning. Teams van 4-6.

INDIVIDU & GROEP VO MBO CJP

Codekrakers · ± 60 min · 10 min opbouw

Werkvormen & lessen ..... deels gratis
Gratis werkvormen (Week tegen Pesten, Week van Respect, les-check-in) en lespakketten op aanvraag.

INDIVIDU & GROEP VO MBO CJP

Critical Mass · Gratis werkvormen · lespakketten op aanvraag

Impact Imperium ..... €275 per klassenset
Welke impact heb jij op de wereld? Ontdek met dit fysieke bordspel over duurzaamheid de verborgen kosten.

MAATSCHAPPIJVRAAGSTUKKEN VO MBO CJP

Duurzaamheid in de Klas · 8 spellen · excl. btw en verzending

Digipoly Unlocked ..... €350 per spel
Wat heeft een burger nodig in een wereld die steeds digitaler wordt? Bordspel op XXXL-formaat, waarin teams zelf de pionnen zijn.

MAATSCHAPPIJVRAAGSTUKKEN VO MBO

Digipoly · 16 leerlingen per spel · 4 niveaus · vanaf 12 jaar

Box Politiek ..... ± €70 per box
Acht sets kaarten met werkvormen: partij oprichten, coalitie vormen, standpunten op het politieke spectrum.

MACHT & BESLUITVORMING VO MBO

Even Centraal · 4 werkvormen van 30-40 min · herbruikbaar · 2 niveaus

Box Rechtsstaat ..... zie webshop
Kaartensets over rechten, rechtspraak en de rechtsstaat, met docentenhandleiding en model-lesopzet.

MACHT & BESLUITVORMING VO MBO

Even Centraal · 8 sets kaarten · herbruikbaar

Gratis duo
Situatiekaarten en Stories that Move van het Anne Frank Huis passen samen in één les over vooroordelen en discriminatie.

HOOFDGERECHT

Gratis gastlessen

12 GASTLESSEN €0 PER LES 12 MET GOUDEN ZEGEL

Van het huis

Amnesty-gastles €0*

Een vrijwilliger van Amnesty vertelt over mensenrechten en wat jij kunt doen als ze worden geschonden.

VRIJHEID & GELIJKHEID VO MBO

Amnesty International · *Via een lokale Amnesty-groep (vrijwilligers)

Onderwijs en Handicap €0

In een circuit ervaren leerlingen welke drempels je tegenkomt als je met een handicap naar school wilt.

VRIJHEID & GELIJKHEID VO Liliane Fonds

Regels en Rechten €0

Rollenspel: burgers, demonstranten en burgemeester lossen samen een dilemma op. Over grondrechten en demonstratierecht.

VRIJHEID & GELIJKHEID VO MBO ProDemos · 45-60 min · bovenbouw vo en mbo

De kosten van snel geld €0*

Over snel geld verdienen, ronselen, geldezels en de grenzen van het strafrecht.

INDIVIDU & GROEP VO MBO

Halt · *Vaak betaald door de gemeente · ook ouderbijeenkomst

Online fraude & cybercrime €0*

Wat is online strafbaar, en hoe word je slachtoffer of dader van fraude?

INDIVIDU & GROEP VO Halt · *Vaak betaald door de gemeente

Veteraan in de Klas €0

Een veteraan vertelt over uitzending, oorlog en vrede, en gaat in gesprek met de klas.

MAATSCHAPPIJVRAAGSTUKKEN VO MBO Veteraneninstituut · 1 lesuur

Woorden vs. Wapens €0

Ook in oorlog gelden regels. Over humanitair oorlogsrecht en de rol van het Rode Kruis.

MAATSCHAPPIJVRAAGSTUKKEN VO MBO

Rode Kruis · Mbo: Regels in tijden van oorlog · ook als lespakket

Belastingbazen €0

Als raadslid van de fictieve gemeente Lozum beslissen studenten over de begroting. Links of rechts?

MACHT & BESLUITVORMING VO MBO

ProDemos · 60-110 min · havo/vwo, mbo 3-4 · alleen Gelderland en Noord-Holland

Je toekomst de baas €0

Over contracten, stage, bijbanen, minimumloon en wat je waard bent op de werkvloer.

MACHT & BESLUITVORMING MBO CNV · Ook: Weet wat je waard bent op stage

Politieke Partijen €0

Studenten richten een eigen partij op, bepalen standpunten en plaatsen die in het politieke assenstelsel.

MACHT & BESLUITVORMING VO MBO ProDemos · 45-120 min · 10-32 leerlingen

Rechter in de klas €0

Een rechter of griffier vertelt hoe rechtspraak werkt, onder andere tijdens de Week van de Rechtspraak.

MACHT & BESLUITVORMING VO MBO

De Rechtspraak · Op aanvraag bij de rechtbank in je regio

Rollenspel EU-besluitvorming €0

De 'chocoladerichtlijn': onderhandel als lidstaat of Europarlementariër over een echt EU-voorstel.

MACHT & BESLUITVORMING VO MBO

ProDemos · Ook zelf te begeleiden met handleiding

Zo vraag je een gastles aan

1 Kies
Check het thema en de doelgroep: past het bij je klas?

2 Vraag aan
Ruim op tijd via de link. Populaire gastlessen zitten snel vol.

3 Bereid voor
Verzamel vragen met je klas en plan een nabespreking.

Mooie combinatie

Plan **Rechter in de klas** vlak voor of na een **zitting bijwonen** in de rechtbank. Allebei gratis.

Gemeente betaalt

Halt-voorlichtingen worden vaak door de gemeente betaald. Vraag het na bij Halt in jouw regio.

HOOFDGERECHT

Betaalde gastlessen

14 GASTLESSEN 6 MET CJP 4 MET GOUDEN ZEGEL

Ervaringsverhalen & specialisten

Bekend maakt Bemind €200

Iemand die zelf moest vluchten vertelt over het leven daarvoor, de vlucht en opnieuw beginnen in Nederland.

VRIJHEID & GELIJKHEID VO MBO

VluchtelingenWerk · Incl. toolkit · max. 30 leerlingen

Blik op de Muur ..... vanaf €95

Een ooggetuige (Zeitzeuge) vertelt over leven in de DDR en de val van de Muur.

VRIJHEID & GELIJKHEID VO Duitsland Instituut · Vanaf klas 3

Gastspreker WO2 ..... €78,50

Een gastspreker vertelt een persoonlijk verhaal over WO2 of de Holocaust, met nagesprek over discriminatie nu.

VRIJHEID & GELIJKHEID VO MBO CJP Na de Oorlog · Ook live online

Gelijk = Gelijk? ..... op aanvraag

Vier lessen (één door de eigen docent, drie door jonge peer educators) over vooroordelen en discriminatie.

VRIJHEID & GELIJKHEID VO MBO Diversion · Kosten afhankelijk van gemeente

LHBTIQ+ Voorlichting ..... €50-95 p.u.

Twee ervaringsdeskundigen delen hun verhaal en doen werkvormen over diversiteit en jezelf zijn.

VRIJHEID & GELIJKHEID VO MBO COC · 45-90 min · prijs verschilt per regio

Vrijheidscollege ..... op aanvraag

Een vrijheidsspreker vertelt over vrijheid en gaat met de klas in gesprek over wat dat voor hen betekent.

VRIJHEID & GELIJKHEID VO MBO CJP Stichting Vrijheidscolleges

Collegetour on Tour ..... op aanvraag

Makers, performers en professionals delen hun verhaal over identiteit, veerkracht en keuzes. Live op school.

INDIVIDU & GROEP MBO CJP Collegetour on Tour | MBO · Binnen een lesuur

Ex-gedetineerde voor de klas ..... op aanvraag

Interview met een ex-gedetineerde over het leven in de gevangenis, VOG, groepsdruk en wapenbezit.

INDIVIDU & GROEP VO MBO

Stichting Waarheid · In samenwerking met o.a. Justitie en politie

Social Media & Online Gedrag ..... op aanvraag

Over algoritmes, groepsdruk, privacy en schermtijd: hoe houd je zelf de regie?

INDIVIDU & GROEP VO MBO CJP ImpactWijs · 1 lesuur

Van verleiding naar bewustzijn ..... op aanvraag

Ervaringsdeskundige vertelt over verslaving: van eerste verleiding tot de gevolgen voor je leven.

INDIVIDU & GROEP VO MBO Peter Gumbmann

In debat met een veteraan ..... op aanvraag

Gastles van een veteraan, daarna een debattraining over oorlog en vrede.

MAATSCHAPPIJVRAAGSTUKKEN VO MBO CJP

Nederlands Debat Instituut · Combitraining

MoneyWays ..... op aanvraag

Peer educators gaan met de klas in gesprek over geld, schulden en de invloed van vrienden en social media.

MAATSCHAPPIJVRAAGSTUKKEN VO MBO Diversion & Nibud · 3 lessen

Wereldburgerschap of Geld ..... €200 p.u.

Interactieve gastles over armoede, globalisering en de waarde van geld in jouw leven en dat van anderen.

MAATSCHAPPIJVRAAGSTUKKEN VO MBO

Day for Change · Excl. reiskosten · max. 40 leerlingen

De Kiesmannen ..... op aanvraag

Jonge sprekers informeren en mobiliseren jongeren over politiek: van gemeenteraad tot NAVO.

MACHT & BESLUITVORMING VO MBO CJP

De Kiesmannen · Bovenbouw vo en mbo

TIP!

Let op het CJP-label

Een deel van deze gastlessen betaal je met het CJP-schoolbudget, zodat het sectiebudget heel blijft.

CHEF'S MENU

Workshops & projecten

16 WORKSHOPS 9 MET CJP >1 LESUUR

Training & dialoog

Living Library ..... op aanvraag
Leerlingen 'lenen' een levend boek: iemand die vaak met vooroordelen te maken krijgt.

VRIJHEID & GELIJKHEID VO MBO CJP

Living Library NL · Gesprekken van 20-30 min

Racisme bespreekbaar ..... op aanvraag
Trainers creëren een veilige omgeving om racisme en discriminatie te bespreken.

VRIJHEID & GELIJKHEID VO MBO CJP ECHO · Bovenbouw vo en mbo

Zien & gezien worden €660
Leren kijken en luisteren zonder oordeel, met portretten uit het Museum of Humanity.

VRIJHEID & GELIJKHEID VO MBO CJP School of Humanity · Excl. btw

Echte verbinding in de klas ..... €395 per klas
Programma voor openheid, vertrouwen en een veilige groep.

INDIVIDU & GROEP VO MBO CJP Safe Schools · Excl. btw

Relaties & sociale veiligheid €250-450
Workshops over relaties, consent, grenzen en het voorkomen van discriminatie.

INDIVIDU & GROEP VO MBO CJP

Sexmatters · Te combineren tot een leerlijn

Digipoly Workshop €350
Een trainer begeleidt Digipoly Unlocked: teams werken samen aan digitaal burgerschap.

MAATSCHAPPIJVRAAGSTUKKEN VO MBO

Digipoly · 1,5 uur · 16 leerlingen · excl. btw en reiskosten

Duurzaamheid in de Klas ..... €350 per klas
Leerlingen spelen Impact Imperium en ontwerpen oplossingen met de 5 R's: van bewustwording naar actie.

MAATSCHAPPIJVRAAGSTUKKEN VO MBO CJP

Duurzaamheid in de Klas · 2-4 uur · 8-32 deelnemers · excl. btw · korting vanaf 2e workshop

Debattraining in de klas ..... €380 vo / €355 mbo
Leer overtuigend en respectvol je mening brengen. Altijd op maat voor de klas.

MACHT & BESLUITVORMING VO MBO CJP

Nederlands Debat Instituut · Per training, excl. btw en €55 reiskosten

Projecten, debat & actie

Adopteer een monument €0
De klas ontdekt het verhaal achter een oorlogsmonument in de buurt en houdt het levend.

VRIJHEID & GELIJKHEID VO MBO

Nationaal Comité 4 en 5 mei · Doorlopend project

Move your world ..... op aanvraag
Burgerschapsproject: jongeren komen vanuit hun eigen talent in actie voor iemand in de buurt.

INDIVIDU & GROEP VO MBO Stichting MOVE

NLdoet €0
De grootste vrijwilligersactie van Nederland: doe met je klas mee en help een organisatie in de buurt.

INDIVIDU & GROEP VO MBO Oranje Fonds · 19 en 20 maart 2027

Young Impact €0
Lesprogramma: leer over jezelf en maatschappelijke thema's, en kom zelf in actie.

INDIVIDU & GROEP VO MBO CJP Young Impact · Ook als digiles

Day for Change Project ..... op aanvraag
Ondernemend project: leerlingen zetten een actie op voor een goed doel en leren over wereldburgerschap.

MAATSCHAPPIJVRAAGSTUKKEN VO MBO Day for Change

Debatworkshop €350
Workshops en toernooien: kritisch denken, overtuigend spreken en effectief samenwerken.

MACHT & BESLUITVORMING VO MBO CJP DebatUnie · Per activiteit

Model European Parliament ..... op aanvraag
Leerlingen debatteren als Europarlementariërs, op het provinciehuis en zelfs in de Tweede Kamer.

MACHT & BESLUITVORMING VO

MEP Nederland (Het Debatbureau) · Provinciale en nationale conferenties

Write for Rights €0
De grootste schrijfactie ter wereld: de klas schrijft brieven voor activisten in gevaar.

MACHT & BESLUITVORMING VO MBO

Amnesty International · Rond 10 december, Dag van de Mensenrechten

BIJGERECHT

Voorstellingen

15 VOORSTELLINGEN 9 MET CJP 3 MET GOUDEN ZEGEL

Vrijheid & gelijkheid

ALI ..... op aanvraag

Grappige en scherpe solovoorstelling over identiteit, aanpassen en vooroordelen.

VRIJHEID & GELIJKHEID VO MBO CJP

Amar Speelt · 50 min incl. nagesprek · vanaf 12 jaar

Film over mensenrechten ..... op aanvraag

Filmvertoning op school of in de bioscoop, met lesmateriaal over mensenrechten.

VRIJHEID & GELIJKHEID VO MBO CJP

Movies that Matter · Speciaal ook voor (v)mbo

KOMMA ..... op aanvraag

Hiphoptheater over racisme en verzet: wat betekent Black Lives Matter nu, en hoe kleurt de geschiedenis je leven?

VRIJHEID & GELIJKHEID VO MBO

Studio 52nd i.s.m. RightAboutNow · 12+ · schoolvoorstellingen in het theater · feb-apr 2027

Individu & groep

Like ..... op aanvraag

Rauwe voorstelling over vriendschap, groepsdruk, buitensluiten en sociale media.

INDIVIDU & GROEP VO MBO CJP

Theatergroep PlayBack · 90 min · max. 60 leerlingen

REALITY CHECK ..... vanaf €1.350

Twee beveiligers nemen de klas mee langs de verborgen plekken van de eigen school. Wie voelt zich waar (on)veilig?

INDIVIDU & GROEP VO MBO

Studio 52nd · 15+ · op school · met vervolgles · jan 2027-jan 2028

Social media & cyberpesten ..... op aanvraag

Interactieve voorstelling, gemaakt en gespeeld door jongerenexperts.

INDIVIDU & GROEP VO MBO CJP Kikid

SPOT ..... ± €2.900

Interactieve voorstelling over sociale veiligheid, respect en groepsgedrag.

INDIVIDU & GROEP VO MBO CJP

Amar Speelt · 50 min · max. 500 leerlingen

Zinvol gesprek ..... op aanvraag

Interactief programma met film en gesprek over (zinloos) geweld.

INDIVIDU & GROEP VO MBO Zinvol gesprek

Maatschappijvisies & -vraagstukken

ALFA ..... op aanvraag

Over de manosfeer, online misleiding en toxische mannelijkheid. Humor als start van het gesprek.

MAATSCHAPPIJVRAAGSTUKKEN VO MBO CJP

STOOK · Bovenbouw vo en mbo

CASH €900

Twee vriendinnen, een scheiding en geldzorgen. Over pesten, geld en imago.

MAATSCHAPPIJVRAAGSTUKKEN VO MBO CJP

Theatergroep KOMMA · + €150 reiskosten per dag

Feit of Fictie? ..... op aanvraag

Interactief filmprogramma: hoe weet je wat echt is in video's en documentaires?

MAATSCHAPPIJVRAAGSTUKKEN VO MBO CJP IDFA & Eye

Make Our Planet Great Again ..... €400 per klas

Klassenvoorstelling over klimaat, schuld en democratie: wie is verantwoordelijk, en wat ga jij doen?

MAATSCHAPPIJVRAAGSTUKKEN VO MBO

BonteHond · 14+ · in de klas · 2 lesuren · sept-dec 2027 · excl. btw

Rijk ..... op aanvraag

Over geld, imago en de druk om mee te doen. Met interactief nagesprek.

MAATSCHAPPIJVRAAGSTUKKEN VO CJP

Theatergroep PlayBack · 90 min incl. gesprek

Macht & besluitvorming

CONTRA ..... op aanvraag

Documentair dans- en muziektheater over het werk van agenten: macht, ongelijkheid en racisme in een systeem dat schuurt.

MACHT & BESLUITVORMING VO MBO

Wabi Sabi Theater · 12+ · in het theater · tournee t/m maart 2027

Snackbar voor Saus XXL ..... in overleg

Spelshow over rechten en plichten op de werkvloer, met een vakbond die live onderhandelt.

MACHT & BESLUITVORMING MBO CNV · 1 uur · 100-1000 studenten · mbo 4

TIP!

Boek op tijd

Populaire voorstellingen zitten snel vol. Vraag de speelperiode direct na bij de aanbieder.

BIJGERECHT

Online materiaal & Digitale Spellen

25 ONLINE 22 GRATIS 21 MET GOUDEN ZEGEL

Vrijheid & gelijkheid

4FREE €0

Digitale lessen over de Tweede Wereldoorlog, vrijheid, democratie en mensenrechten, met een interactieve website.

VRIJHEID & GELIJKHEID VO MBO

Nationaal Comité 4 en 5 mei · Online lesmodule voor vo en mbo

De Holocaust €0

Online onderwijsprogramma: wat gebeurde er tijdens de Jodenvervolging in Nederland?

VRIJHEID & GELIJKHEID VO MBO Joods Cultureel Kwartier

De lessen van Dolle Mina €0

Vier kennisclips en lespakketten over Dolle Mina en de tweede feministische golf.

VRIJHEID & GELIJKHEID VO MBO Atria

InZicht ..... op aanvraag

VR-workshop: kijk mee over de schouder van een omstander bij discriminatie, met een begeleid nagesprek.

VRIJHEID & GELIJKHEID VO MBO CJP

Critical Mass · 75-90 min · max. 12 deelnemers · 15-25 jaar

Profiel X €0

Online module over discriminatie, racisme en etnisch profileren.

VRIJHEID & GELIJKHEID MBO Amnesty International

Slavernij - niet voorbij €0

Online lessen die actuele onderwerpen verbinden aan het slavernijverleden.

VRIJHEID & GELIJKHEID VO MBO Wereldmuseum · Ook als museumles

Individu & groep

Cyber24 ..... op aanvraag

Serious game die jongeren bewust maakt van hun online gedrag en de gevolgen ervan.

INDIVIDU & GROEP VO MBO Halt · 12-21 jaar

De Locker €0

Korte documentaires over wat jongeren bezighoudt, zoals pesten, daten en twijfel. Met werkbladen.

INDIVIDU & GROEP VO MBO HUMAN (Schooltv) · Clips van ± 5 minuten

Respect Leskanaal €0

Gratis LessonUp-lessen over pesten, identiteit, solidariteit en diversiteit, ook voor de Week van Respect.

INDIVIDU & GROEP VO MBO Respect Foundation · Week van Respect: november

Sterrenstof ..... deels gratis

Digitale lessen over mentale gezondheid, relaties, pesten en social media voor mentorles of burgerschap.

INDIVIDU & GROEP VO CJP Kikid · Volledig aanbod met licentie

Toolkit L.O.V.E. Online €0

Lessen over sexting, grooming en social media, plus hulp bij beleid en incidenten.

INDIVIDU & GROEP VO

Lang Leve de Liefde · Onderbouw vmbo en praktijkonderwijs

Week tegen Pesten €0

Gratis lesmateriaal en campagnevideo over een plek voor iedereen in de groep.

INDIVIDU & GROEP VO MBO

Stichting School & Veiligheid · Elk jaar eind september

Begin van het schooljaar

De Week tegen Pesten is eind september. Het gratis lesmateriaal helpt je om met je klas afspraken te maken.

Kort en krachtig

De clips van De Locker duren zo'n vijf minuten: ideaal als opening van een mentorles of burgerschapsles.

Maatschappijvisies & -vraagstukken

Digitale geletterdheid €0
Digitaal lesmateriaal over nepnieuws, filterbubbels en algoritmes.

MAATSCHAPPIJVRAAGSTUKKEN VO MBO Beeld & Geluid

Digipoly Mini: X tegen O €0
Drie op een rij over digitale geletterdheid: twee duo's strijden om een bord vol dilemma's, vragen en korte opdrachten.

MAATSCHAPPIJVRAAGSTUKKEN VO MBO

Digipoly · 15-20 min · in de browser of op het digibord · geen account nodig

Docschool Online €0
Meer dan 100 documentaires gratis voor in de klas, met lesmateriaal.

MAATSCHAPPIJVRAAGSTUKKEN VO MBO IDFA

Humanity Game €0
Kruip in de huid van hulpverleners in een ramp- of conflictgebied, met indrukwekkende video's.

MAATSCHAPPIJVRAAGSTUKKEN VO MBO

Rode Kruis · Via LessonUp of als gratis gastles

Is dit waar? €0
Nepnieuws checken: hub voor de klas om berichten, beelden en bronnen te onderzoeken.

MAATSCHAPPIJVRAAGSTUKKEN VO MBO Is dit waar?

Digibordspellen Duurzaamheid €0
Bossen & Barricades, Wie maakte mijn telefoon? en Achter het Label: over de mensen achter je spullen.

MAATSCHAPPIJVRAAGSTUKKEN VO MBO

Duurzaamheid in de Klas · 1 lesuur per spel

Ketens in de klas €0
Wie betaalt de prijs voor jouw gemak? Korte docu's over de échte kosten van wat we kopen.

MAATSCHAPPIJVRAAGSTUKKEN VO MBO

HUMAN & Omroep Zwart (Schooltv) · Afleveringen van ± 10 minuten

Macht & besluitvorming

BRAVE €0
Digitaal lespakket over negen jonge mensenrechtenverdedigers. Wat kun jij doen?

MACHT & BESLUITVORMING VO MBO Amnesty International · 7 onderdelen

Een weloverwogen oordeel €0
Film met opdrachten: hoe komt een rechter tot een beslissing?

MACHT & BESLUITVORMING VO MBO De Rechtspraak

GRTZ! €0
Schrijf online een kaartje aan een mensenrechtenverdediger. Klein gebaar, groot effect.

MACHT & BESLUITVORMING VO MBO

Amnesty International · Past goed bij BRAVE

Learning Corner €0
Gratis lesmateriaal en spellen over hoe de EU werkt en wat zij voor jou doet.

MACHT & BESLUITVORMING VO MBO

Europese Commissie · Ook in het Nederlands

ProDemos Tools €0
Visuele werkvormen en spelletjes over democratie, politiek en recht, zoals Wat vind jij? en de zetelverdeling.

MACHT & BESLUITVORMING VO MBO ProDemos · Voor het digibord

StemWijzer €0
Vergelijk je eigen standpunten met die van partijen, rond elke verkiezing.

MACHT & BESLUITVORMING VO MBO

ProDemos · Provinciale Statenverkiezingen: maart 2027

Gratis documentaires
Docschool Online van IDFA heeft meer dan 100 documentaires voor in de klas, met lesmateriaal.

Mooie combinatie
Speel eerst de **Digibordspellen Duurzaamheid** en kijk daarna een aflevering van **Ketens in de klas**: zo zie je wie er achter je kleding en telefoon zitten.

DESSERT

Excursies

21 EXCURSIES 4 GRATIS 14 MET CJP

Vrijheid & gelijkheid

Achter de tralies ..... €5 p.p.
Hoe is het om te leven in een land waar je niet mag zijn wie je bent?

VRIJHEID & GELIJKHEID VO MBO CJP Nationaal Monument Oranjehotel

Heden van het slavernijverleden ..... €95 per groep
Interactieve rondleiding: wat heeft het slavernijverleden met het Nederland van nu te maken?

VRIJHEID & GELIJKHEID VO MBO CJP Wereldmuseum · Groepen van 15

Herinneringscentrum Kamp Westerbork ..... €6,50-8,50 p.p.
Film, tentoonstelling met opdrachten en een rondleiding over het voormalige kampterrein.

VRIJHEID & GELIJKHEID VO MBO CJP Kamp Westerbork · 3-4 uur

Nationaal Holocaustmuseum ..... vanaf ± €350/groep
Tablettour door de geschiedenis van de Jodenvervolging in Nederland.

VRIJHEID & GELIJKHEID VO MBO CJP

Joods Cultureel Kwartier · Prijs verschilt per programma

Nationaal Monument Kamp Vught ..... €90 per groep
Rondleiding en lespakketten over het enige SS-concentratiekamp buiten Duitsland.

VRIJHEID & GELIJKHEID VO MBO CJP

Kamp Vught · 60 min · max. 25 leerlingen

Persoonlijke verhalen uit WO2 ..... €40 + €7 p.p.
Educatief programma met tijdlijn en verhalen, gecombineerd met een bezoek aan het Achterhuis.

VRIJHEID & GELIJKHEID VO CJP

Anne Frank Huis · 2 uur · max. 35 personen · 2027: €50

The Black Archives ..... op aanvraag
Rondleiding over zwarte geschiedenis in Nederland en daarbuiten.

VRIJHEID & GELIJKHEID VO MBO The Black Archives · Amsterdam

Individu & groep

De ideale burger ..... €75 per groep
Levensverhalen uit de collectie over emancipatie, geloof en koloniaal verleden. Met welke dilemma's worstelden zij?

INDIVIDU & GROEP MBO CJP Rijksmuseum · 60 min · groepen van 15

Echte mannen, echte vrouwen? ..... €95 per groep
Rondleiding en spellen over gender: welk beeld heb jij van mannen en vrouwen?

INDIVIDU & GROEP VO CJP Wereldmuseum · Groepen van 15

Oorlog, Keuzes en Vrijheid ..... €50/klas + €5-7 p.p.
Interactief programma over dilemma's rond bezetting, verzet en vrijheid nu.

INDIVIDU & GROEP VO MBO CJP

Memory Vrijheidsmuseum · Te combineren met Canadese Begraafplaats Holten

Verzetsmuseum ..... €7,50 p.p.
Welke keuzes maakten gewone mensen in de oorlog? Rondleiding gekoppeld aan burgerschap.

INDIVIDU & GROEP VO MBO CJP Verzetsmuseum Amsterdam

Wie ben ik, wie was jij? ..... €5 p.p.
Educatieve tentoonstelling: onderzoek met echte bronnen wat identiteit is, toen en nu.

INDIVIDU & GROEP VO CJP Nationaal Archief · Den Haag

TIP!

Groepen van 15

Veel musea rekenen per groep van 15 leerlingen. Een klas van 30 is dan twee groepen: reken dat mee in je budget.

Maatschappijvisies & -vraagstukken

Mediawijsheid ..... €325 per groep
Duik in nepnieuws, desinformatie, influencers en datasporen, en ga mediawijzer naar buiten.

MAATSCHAPPIJVRAAGSTUKKEN VO MBO CJP

Beeld & Geluid · Hilversum of Den Haag

Van Rampjaar tot fake news ..... €180 per groep
Op deze historische plek blijken verhalen van toen verrassend veel te lijken op die van nu.

MAATSCHAPPIJVRAAGSTUKKEN VO MBO CJP

Rijksmuseum de Gevangenpoort · Den Haag

TIP!

Gratis naar Den Haag
Politiek in een Dag is gratis, inclusief bezoek aan de Tweede Kamer. Vo-scholen kunnen reiskosten terugkrijgen.

Macht & besluitvorming

Europa (z)onder controle ..... op aanvraag
Interactief programma over Europa na 1945: open grenzen, handel en controle.

MACHT & BESLUITVORMING VO MBO Belasting & Douane Museum · Rotterdam

Europa Experience €0*
Interactieve tentoonstelling over de EU, met het rollenspel 'Word een Europees Parlementslid'.

MACHT & BESLUITVORMING VO MBO

Europees Parlement · *Toegang gratis · rollenspel ± 2 uur, 16-32 leerlingen, vooraf reserveren · Den Haag

Op Water en Brood ..... €25,50 p.p.
Over misdaad, rechtspraak en straffen, met optioneel een gesprek met een ex-gedetineerde.

MACHT & BESLUITVORMING VO MBO CJP

Nationaal Gevangenismuseum · ± 4 uur · 15-40 leerlingen · vo: De Luisterbajes

Politiek in een Dag €0
Een hele dag politiek Den Haag, met bezoek aan de Tweede Kamer en interactieve programma's.

MACHT & BESLUITVORMING VO MBO

ProDemos · ± 6 uur · reiskostenregeling voor vo

Politiek in Vogelvlucht €0
Ervaar in een paar uur hoe het is om 'eindbaas van Nederland' te zijn.

MACHT & BESLUITVORMING VO MBO ProDemos · ± 2,5 uur · 10-32 deelnemers

Provinciespel €0
In het provinciehuis richten jongeren hun eigen provincie in: streekvervoer, internet of natuur?

MACHT & BESLUITVORMING VO MBO ProDemos · 2 uur · max. 32 leerlingen

Zitting bijwonen €0
Zie een echte rechtszaak in een rechtbank of gerechtshof bij jou in de buurt.

MACHT & BESLUITVORMING VO MBO

De Rechtspraak · Aanmelden bij de rechtbank

Zo plan je een excursie

1. **Kies**
   Check doelgroep, groepsgrootte en wat er in de prijs zit.
2. **Boek**
   Ruim op tijd. Rond 4 en 5 mei en in het voorjaar is het druk.
3. **Regel**
   Vervoer, begeleiders en toestemming van ouders of school.

Mooie combinatie
Combineer een bezoek aan de rechtbank met de gratis gastles **Rechter in de klas** of het lespakket van de Rechtspraak.

Herdenken met de klas
Kamp Westerbork, Kamp Vught en het Oranjehotel passen goed bij 4 en 5 mei.